

ÅRSRAPPORT 2022

Det norske institutt i Roma (DNIR)

1. Innledning. Instituttets formål

Det norske institutt i Roma (DNIR) er en enhet under Humanistisk fakultet (HF) ved Universitetet i Oslo (UiO). DNIR skal drive forskning og undervisning innen Italias og middelhavsområdenes arkeologi, kunst og kulturtradisjon, særlig den antikke og den europeiske som er grunnlagt på denne, samt språk, kultur og samfunnsforhold frem til i dag. I den grad det er kapasitet skal det også drives formidling innen de samme fagområdene. Instituttet skal være brohode for relevante fagmiljøer i Norge og bistå tilreisende forskere, studenter og andre med gode arbeidsplasser og kontakt med romerske og internasjonale forskningsmiljøer i Roma. DNIRs bibliotek skal være et oppdatert forskningsbibliotek konsentrert om de fagområdene instituttets forskning historisk særlig har bidratt til.

DNIR tilstreber å tilrettelegge for et levende og inkluderende akademisk miljø.

I 2022 kunne Instituttets virksomhet endelig gjennomføres som i årene før korona-epidemien, med mange egne arrangementer og stor etterspørsel etter studie- og forskningsopphold fra norske studenter og forskere. Aktiviteten har vært høy gjennom hele året, slik denne rapporten viser. Nedenfor følger en oversikt over **DNIRs råd** og **samarbeidspartnere** (pkt 2 og 3), **Personale og drift** (pkt 4), og en redegjørelse for virksomheten i 2022 inndelt etter kategoriene **Undervisning og undervisningssamarbeid** (pkt 5), **Forskning og forskningsrelaterte arrangementer** (pkt 6), **Formidling og synlighet** (pkt 7) **Bibliotek og digitalisering** (pkt 8). Til slutt følger en statusrapport om **Grønn omstilling** (pkt 9).

2. DNIRs råd

Instituttet skal ifølge sitt [reglement](#) ha et råd. Sittende råd er oppnevnt av dekanen og består av

- Mathilde Skoie, prodekan HF/UiO, rådsleder
- Line C. Engh, IFIKK, UiO
- Anne Eriksen, IKOS, UiO
- Anders Winroth, IAKH, UiO
- Simon Malmberg, AHKR, UiB

Fakultetsdirektør Monica Bakken deltar på rådsmøtene, og DNIRs administrative leder Anne Nicolaysen er rådets sekretær. Rådet har i 2022 avholdt to møter (20. april i Oslo og 2. desember i Roma)

3. DNIRs samarbeidspartnere

Kontaktnettverk på HF

For best mulig å kunne betjene sin eier, Det humanistiske fakultet på UiO, ba DNIR i 2021 om at det ble oppnevnt en kontaktperson ved hvert av HFs institutter som kunne bistå med å gjøre DNIRs tilbud og samarbeidsmuligheter bedre kjent på fakultetet. DNIR opplever at ordningen fungerer etter hensikten. Instituttet søker aktivt å involvere relevante fagmiljøer på HF i undervisning og forskning, og kontaktpersonene er viktige i dette arbeidet.

De oppnevnte kontaktpersonene er

- IAKH: Professor Knut Ødegård
- IFIKK: Førstelektor Eirik Welo
- ILN: Førsteam. Giuliano d'Amico
- IKOS: Professor Ane Ohrvik
- ILOS: Førstelektor Sergio Sabbatini
- IMK: Avdelingsleder Bjørnar Hjulstad
- IMV: Instituttleder Zafer Özgen

Dette kontaktnettverket på HF ble invitert til workshop i Roma 5.-6. mai 2022 for å styrke samarbeid om undervisning og forskning og øke DNIRs synlighet. Forskningsdekan Mathilde Skoie og undervisningsdekan Gunn Enli deltok også på workshopen.

Nasjonale partnerinstitusjoner

DNIRs partnerinstitusjoner er søsterinstitusjoner til HF/UiO, og bidrar alle til driften av instituttet. Forskere fra partnerinstitusjonene disponerer kontorer og seminarrom etter behov på linje med HFs forskere. Instituttet søker aktivt å samarbeide med relevante fagmiljøer ved partnerinstitusjonene om undervisning og forskning. Det er oppnevnt en kontaktperson ved hver av disse institusjonene som bistår DNIR med å gi målrettet informasjon om Instituttets tilbud. Partnerinstitusjonene og deres kontaktpersoner er:

- Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo. Kontaktperson: Prof. Sivert Angel
- Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen. Kontaktperson: Prof. Åslaug Ommundsen
- Det humanistiske fakultet, Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet, Trondheim. Kontaktperson: Prof. Lasse Hodne
- Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, UiT Norges arktiske universitet. Kontaktperson: Universitetslektor Hege Olaussen
- Fakultet for humaniora og pedagogikk, Universitetet i Agder. Kontaktperson: Professor Tor Vegge
- MF vitenskaplig høyskole for teologi, religion og samfunn. Kontaktperson: Fagdirektør Unn Målfrid H. Rolandsen
- Institutt for arkitektur, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo. Kontaktperson: Professor Victor Plahte Tschudi

Faglige nettverk i Roma

Instituttet samarbeider lokalt, og legger til rette for at forskere fra Norge kan benytte seg av Instituttets nettverk i Roma. De viktigste samarbeidspartnere i 2022 var:

- Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia, Storia e Storia dell'Arte (UNIONE), samarbeid mellom 38 italienske og internasjonale forskningsinstitusjoner innen arkeologi, historie og kunsthistorie.
- Unione Romana Biblioteche Scientifiche (URBS), felles søkekatalog med fire andre forskningsbibliotek (Finland, Nederland, Spania, Sveits) i Roma
- Urbis biblioteksnettverk med 23 forskningsbibliotek i Roma
- Centro Studi di S. Rosa di Viterbo, forskningsinstitutt knyttet til klostre i Tuscia som tilbyr undervisning relatert til blant annet Santa Rosa, håndskrifter og middelalderhistorie
- Associazione Internazionale di Archeologia Classica (AIAC), nettverk for klassisk arkeologi

- Italienske enkeltforskere ved La Sapienza og andre universitet i Roma og Italia ellers.
- Circolo Gianicolense, fremleggsseminar for yngre forskere i nærområdet (Det norske institutt, Det finske institutt, Det amerikanske akademi og Det amerikanske universitet i Roma), åpent også for andre.

4. Personale og drift

Personale

Instituttet hadde ni ansatte i løpet av året:

- Kristin B. Aavitsland (instituttleder fra 1. mai 2021)
- Samuel Hardy (postdoktor, HEI prosjektet, 4 mars 2019 – 3 mars 2022)
- Mona Elisabeth Johansen (seniorkonsulent)
- Emanuela Longo (logistikk, fra januar – 20 desember 2022)
- Simon Malmberg (prof. II høstsemesteret)
- Manuela Michelloni (bibliotekar)
- Anne Nicolaysen (avdelingsleder)
- Marianne Ritsema van Eck (postdoktor, 1 september 2021 – 31 mars 2025)
- Christopher S. Siwicki (postdoktor, 1 august 2020 – 31 desember 2023)

Administrasjonen har ukentlige møter hvor alle saker av betydning for den løpende virksomheten drøftes og planlegges. I tillegg har hele staben oppstartsmøte ved begynnelsen av hvert semester, hvor aktivitetsplanen for semesteret gjennomgås.

DNIR har i 2022 også hatt flere gjesteforskere/andre med lengere opphold på Instituttet:

- Siri Sande (prof. em.)
- Rasmus Brandt (prof. em.)
- Mattia Biffis (DNIR Honorary Fellow, august-oktober)
- Hanna Sofie Myklebust Gjøsund (praktikant i høstsemesteret, MA historie, IAKH/UiO)
- Bjørn Peter Muller-Bohn (praktikant i høstsemesteret, MA historie, IAKH/UiO)

I tillegg har Instituttet hatt tilbudt arbeidsplass til 27 gjesteforskere og 13 fagstipendiater i løpet av 2022.

IT-tjenester

DNIRs IT-koordinator er seniorkonsulent Mona Elisabeth Johansen, som følger opp IT-relaterte spørsmål som gjelder DNIRs maskinpark, innkjøpsbehov, oppfølging ved installering av skrivere og relatert vedlikehold, samt koordinering ved nettverksproblemer. DNIR benytter USITs IT-brukerstøtte som resten av UiO, og selskapet Team Office srl for stedlig bistand til fornyelse og vedlikehold av utstyr til undervisningsrommene (AV-anlegg). For å øke stabens digitale kompetanse spesielt med hensyn til digitale/hybride arrangementer, fikk instituttet besøk av HF Studio i desember 2022.

HMS

DNIR holder til i Viale Trenta Aprile 33. Det fysiske arbeidsmiljøet er tilfredsstillende, men det er behov for fasadeoppussing og bedre utnyttelse av arealet i 3. etasje, hvor gjesteforskere nå disponerer kontorer. Det foreligger konkrete planer for begge deler, og administrasjonen har vært i løpende dialog med UiOs Eiendomsavdeling, som vil starte arbeidet i 2023, med gjennomføring innen utgangen av 2024. Bygget tilfredsstillende ikke krav til universell utforming, men DNIR har gjennomført noen tiltak for å forbedre dette (bred dør inngang til forskerleilighet), og vil foreslå ytterligere tiltak som vil meldes inn tjenestevei til EA/UiO.

Instituttets stab er liten i forhold til aktivitetsnivået. Staben jobber tett sammen og utgjør et godt psykososialt miljø. Sykefraværet har i 2022 vært lavt. Kjønnbalansen i staben er ved utgangen av 2022 svært skjev, med 6 kvinner og 1 mann blant de ansatte.

Det gis informasjon om beredskapsplan og branninstruks til alle gjesteforskere og studenter som får adgangskort.

Sosiale tiltak

Administrasjonen har en kort daglig kaffepause kl. 10. Hver mandag samles alle som er på huset til felles treff etter lunsj med kaffe, presentasjon av nye gjesteforskere og orientering om ukens program. Instituttet tilbyr ansatte og tilknyttede studenter og forskere muligheten for å delta på faglige ekskursionsjoner som arrangeres i forbindelse med kurs. I 2022 deltok flere på ekskursionsjoner til San Vivaldo i Toscana og Tivoli i Lazio. I februar ble det arrangert «skidag» i form av en fysisk krevende faglig ekskursion langs de aurelianske bymurene. Dessuten arrangerte instituttet 17. mai-feiring for ansatte og tilknyttede forskere i samarbeid med den norske ambassaden.

5. Undervisning og undervisningssamarbeid

DNIR samarbeider med hjemmemiljøene om tre emner som har undervisning over en lengere periode (5-8 uker) i Roma, og som derfor er spesielt viktige for fagmiljøet på Instituttet:

ROMA2020 Roma sted og symbol arrangeres hvert høstsemester (20 ECTS). I 2022 gikk det fra 12 september til 4. november og hadde 19 deltagere. Dette er det eneste emnet som DNIR har fagansvaret for, og hele den vitenskapelige staben på Instituttet bidrar til undervisningen, i tillegg til gjestelærer fra IFIKK (Line C. Engh). Simon Malmberg, UiB, var engasjert som Professor II i høstsemesteret, og deltok også i undervisningen. IFIKK sto som vanlig for opptak og eksamensavvikling. I 2022 tok 18 av 19 studenter eksamen. De hadde bakgrunn fra flere institusjoner og ulike studieprogram (UiO: kulturhistorie 3, kunsthistorie 3, idéhistorie 5, filosofi 1, latin 1; UiB: kunsthistorie 1: AHO: 1; NTNU: arkitektur 1, UiT: psykologi 1, enkeltemnestudenter: 2).

ANT2210/2211 / AHKR210/215 Antikkens Roma er et samarbeid mellom DNIR, IFIKK (UiO) og AHKR (UiB) og går hvert vårsemester (10+5 ECTS). I 2022 gikk emnet fra 28. februar til 1 april. Studentene melder seg på til emnet ved UiB eller UiO, og universitetene samarbeider med DNIR om undervisningen i Roma. I 2022 hadde emnet 23 studenter (11 fra UiO, 12 fra UiB).

ITA1110R Sommerkurs i italiensk språk og kultur i Roma har undervisning hvert år i juni – juli på DNIR, og hadde 22 deltagere i 2022. Emnet er i regi av ILOS, med en tilreisende lærer som fagansvarlig i samarbeid med lokalt innleid språklærer.

Flere emner ved HF/UiO fikk støtte fra DNIR til gjennomføring av undervisning i Roma:

- ITA2303/4105 Skriftlege øvingar – italiensk språk (ILOS). Ble gjennomført digitalt.
- ITA110R Italiensk språk sommerkurs (ILOS), 21 juni – 27 juli. 22 studenter.
- ITA2315R/4317R Italiensk film og fjernsyn (ILOS), undervisning 4 – 12 juli. 3 studenter.
- EKUL4003 Europeisk kulturhistorie (IFIKK/IKOS), ekskursion 24 – 28 oktober. 10 studenter.
- KUN2015/KUN4015 Urbaniseringsprosesser og fremveksten av et tidligmoderne begrep i Italia rundt 1300-1540 (IFIKK), 23 – 29 mars, 13 studenter var med på ekskursionen.
- IBS4104 Ekskursjon, undervisningssamarbeid med La Sapienza 13 – 14 oktober, 22 studenter.

I tillegg til undervisning på **ROMA2020 Roma sted og symbol** bidro instituttets postdoktorer med ytterligere undervisning i sine fagfelt: Marianne Ritsema van Eck underviste i Oslo, Roma og Toscana på **KUN2500/KUN4500 Aktuelle temaer i kunsthistorie** i samarbeid med Per Sigurd Styve IFIKK/UiO. Emnet hadde 20 BA studenter og 3 MA studenter, de fleste også på ekskursjonen til Firenze og San Vivaldo. Christopher S. Siwicki underviste ved antikkemnet **ANT2210/2211 Antikkens Roma** og var veileder for en student på AHO.

Instituttet oppfordrer fagmiljøer til å legge PhD kurs til Roma, og i 2022 ble tre forskerkurs arrangert ved DNIR:

- Den nordiske forskerskolen i arkeologi, Dialogues with the Past (DIALPAST) hadde kurs i april og september, med til sammen 27 PhD-studenter.
- Sommerskole i zoroastrisme ble arrangert av UiB og SOAS 20. – 24. juni, med 20 deltagere.

DNIR innledet i 2022 et samarbeid med Centro Studi Santa Rosa da Viterbo, som avholdt to hybride kurs i våre lokaler: I vårsemesteret *Scrivere Femminile*: om kvinnelig paleografi i høymiddelalderen, og i høstsemesteret *Arte & Scrittura*, om skriftkultur og forholdet mellom tekst og bilde. Begge semestre ble det tilbudt 14 forelesninger på italiensk, med mulighet til å følge digitalt, også for norske studenter og forskere. UiT og NTNU har årlige ekskursjoner til Roma, og henholdsvis 7 og 19 studenter fikk i den anledning en orientering om DNIR i november.

The International Federation of Institutes for Medieval Studies (FIDEM) har gjennom en årrekke lagt sin undervisning til DNIR, og planla å gjøre det samme for studieåret 2022/2023. På grunn av få søknader om fysisk deltagelse i høstsemesteret, blir kurset ikke avholdt dette studieåret.

6. Forskning og forskningsrelaterede arrangementer

Løpende forskningsprosjekter

Instituttets forskere har arbeidet med følgende forskningsprosjekter:

- *Political Violence and Illicit Trafficking of Cultural Objects in the Mediterranean and the Middle East* (Sam Hardy)
- *St Helena and the City of Rome: Re-inventing the Late Antique Christian past in Early Modernity (ca. 1450-1650)* (Marianne Ritsema van Eck)
- *The Dark Side of Monuments: Detrimental Effects of Public Buildings and Urban Development in Ancient Rome* (Christopher S. Siwicki)
- *Excavation of Falerii Novi* (Chris Siwicki og tidligere fagstipendiat Aksel Teigen Breistrand deltok på utgravning juli 2022 med British School at Rome, Harvard University og University of Toronto)
- *The First Mile of the Via Latina Project* (Christopher S. Siwicki og Kristin B. Aavitsland, se nedenfor)
- *Measuring the Sacred: Medieval Conceptions of Sanctity and Standardization* (Kristin B. Aavitsland)

Nytt prosjekt i 2022

The First Mile of the Via Latina er et nytt samarbeidprosjekt med British School som ble startet opp i 2022, med Christopher S. Siwicki (DNIR) og Stephen Kay (BSR) under ledelse av instituttleder Kristin B. Aavitsland og direktør for BSR Abigail Brundin. Prosjektet ser på utviklingen av området ved Via Latina innenfor den aurelianske bymuren fra antikken til moderne tid. Den norske ambassadørens residens ligger i dette området, og sommeren 2022 stilte ambassadør Johan Vibe sin eiendom til disposisjon for topografiske og geofysiske undersøkelser. To arkeologistudenter fra henholdsvis UiO og UiB, Vendela Bergin Hansen og Vegard Bleken, ble invitert til Roma for å bidra til dette arbeidet og få relevant felterfaring. Prosjektet finansieres foreløpig over DNIRs budsjett, men vil i fortsettelsen søke ekstern finansiering.

Tiltak for stimulering av forskningsmiljøet ved DNIR og bygging av faglige nettverk

For å stimulere forskningsmiljøet ved DNIR og bygging av instituttets faglige nettverk videreføres godt etablerte tiltak som det løpende instituttseminaret, den årlige L'Orange-forelesningen og utdelingen av fagstipend. Enkelte nye tiltak er også iverksatt. En oversikt over nye og videreførte tiltak følger nedenfor.

a) Seminarer

DNIRs faglige møtepunkt gjennom året er det ukentlige *Instituttseminaret (Director's seminar)*.

Fagstipendiater, gjesteforskere og inviterte forelesere presenterer sin pågående forskning, som regel på engelsk. Formatet er et 20-minutters foredrag, etterfulgt av diskusjon og uformelt sosialt samvær. I 2022 ble seminaret avholdt 12 ganger i vårsemesteret og 8 ganger i høstsemesteret, med 25 fremlegg til sammen. Seminaret har gjennomgående hatt stor oppslutning internt, med noen innslag av eksterne tilhørere. Antall tilhørere har variert fra 10 til 26.

Instituttseminaret alternerer med det ambulierende seminaret til forskningsnettverket *Circolo Gianicolense*, som er et samarbeid mellom DNIR, Institutum Romanum Finlandiae og American Academy in Rome. Dette nettverket har holdt fem seminarer i 2022.

Etter det italienske parlamentsvalget i september 2022 arrangerte DNIR et ad hoc-seminar med førsteam. Elisabetta Cassina Wolff (UiO), som på det tidspunktet var residerende gjesteforsker ved DNIR. Som spesialist på italiensk samtidshistorie ga Cassina Wolff en kommentar til valgresultatet og skisserte den historiske bakgrunnen for dagens politiske situasjon i Italia. Dette seminaret var godt besøkt (30 deltagere), ikke minst var ansatte ved ambassaden sterkt representert.

b) Gjesteforelesninger

DNIR lanserte i 2022 en ny forelesningsrekke, den årlige *P.A. Munch-forelesningen*, til minne om den norske historikeren Peter Andreas Munch (1810-1863), som utforsket arkivene i Roma.

Organiseringen av denne forelesningsrekken er tenkt som en del av skoleringen til DNIRs postdoktorer, som i løpet av sitt engasjement ved DNIRs skal nominere en fremragende, internasjonalt anerkjent forsker hvis ekspertise avspeiler deres egne akademiske interesser, og så være vertskap for P. A. Munch-forelesningen. I april 2022 inviterte postdoktor Christopher S. Siwicki Prof. Mario Bevilacqua fra Università degli Studi Firenze / La Sapienza (Roma). Prof. Bevilacqua foreleste om "Maps, Trees of Knowledge and Encyclopaedias: Cartography of Rome, 16th – 18th Centuries". Forelesningen ble gjennomført 4. april med 26 deltagere i salen, og noen få fulgte online.

Professor Lynn Meskell holdt årets *L'Orange forelesning* 5. desember, med 30 tilhørere i salen, mens 4 deltok digitalt. Meskell hadde opprinnelig avtalt å holde forelesningen i 2020, men det var ikke mulig på grunn av korona-epidemien. Hennes forelesning tok utgangspunkt i UNESCOs 50-års jubileum og var en kritisk gjennomgang av FN-organisasjonens rolle i krigstutsatte områder: Tittelen på forelesningen var *Saving the World? Reflections on UNESCO's Mid Century Mission in Conflict*

c) Forskningsarrangementer i DNIRs regi:

25. – 27. mai: *Standardization in the Middle Ages*: internasjonal konferanse. Samarbeid med forskergruppen Standardization på HF (Line C. Engh). Deltakelse fra DNIR: Instituttleder Kristin B. Aavitsland. 23 deltagere (sal og zoom). Publikasjon etter konferansen kommer på DeGruyter i 2023.

29. – 31. august: *Ekphrasis: Research and Teaching Ekphrasis Through Creative Practice*. Workshop om kreative tilnærminger til læring og undervisning, organisert av postdoktor Christopher S. Siwicki and instituttleder Kristin B. Aavitsland i samarbeid med Sharon Marshall (University of Exeter). 12 deltakere. Ikke strømmet digitalt.

28. – 29. november: *Erik Valkendorf (1465-1522) - From Nidaros to Rome in the Early Sixteenth Century*. Symposium i anledning 500-årsdagen for Norges nest siste erkebiskop Erik Valkendorfs død i Roma. Publikasjon etter symposiet er under forberedelse i 2023. Deltakelse fra DNIR: Instituttleder Kristin B. Aavitsland. 31 deltagere. Ikke strømmet digitalt.

6. – 7. desember: *The Longue Durée of Cultural Heritage – Curation of the Past from Antiquity to the Present Day*. Flerfaglig internasjonal konferanse organisert av instituttleder Kristin B. Aavitsland, postdoktor Christopher S. Siwicki, postdoktor Mariannne Ritsema van Eck og postdoktor Sam Hardy, i samarbeid med The Heritage Experience Initiative. Arrangørene mottok mer enn 70 paper proposals før fristen 15. mai, og måtte stenge påmelding på grunn av plasshensyn. Publikasjon etter konferansen (ACTA) vil forberedes i 2023. 33 deltagere. Ikke strømmet digitalt.

d) Forskningsarrangementer med DNIRs deltagelse eller samarbeid:

10 – 11. Mars: *Women's mobility and kinship in prehistory*. Penny Bickle (University of York), Daniela Hofman (UiB) og Christopher Prescott (Instituttleder DNIR i 2020) fikk støtte av Wenner-Gren stiftelsen til workshop om kjønn, identitet og slektskap i 2020. På grunn av korona-epidemien kunne den avholdes først i 2022, og hadde da syv deltagere.

30 – 31. mai: *Antiquity in the Archives: A Colloquium on Access, Approach, and the Archival Turn*. Organisert av Mary Jane Cyler (MF Vitenskaplig høyskole) i samarbeid med Kristin B. Aavitsland (DNIR) med 16 deltagere, og støttet av MF Centre for the Advanced Study of Religion (MF CASR). Publikasjon etter arrangementet er under utarbeidelse.

e) Andre forskningsarrangementer

Partnerinstitusjonene og eksterne grupper benyttet også Instituttets lokaler til fagkonferanser og seminarer i 2022, inkludert Universitetet i Agder, HF/UiO, forskningsprosjektet PluriCourts, Høgskolen i Innlandet og OsloMet.

f) Fagstipend og forskningsopphold

Instituttet tildelte fagstipend til 7 MA- studenter og 6 PhD-studenter i 2022, samt reisetilskudd til 5 MA-studenter. Av de til sammen 13 fagstipendiatene kom 5 fra HF/UiO, 3 fra HF/UiB, 2 fra AHO, 1 fra NTNU, 1 fra MF og 1 fra TF/UiO. Forskerkontorene på Instituttet var opptatt nesten gjennom hele året. Gjesteforskere med opphold på 3 uker og lengere ble bedt om å presentere sin forskning på *Instituttseminaret (Director's seminar)*. Gjesteforskerne fordelte seg institusjonsmessig på HF/UiO (14), HF/UiA (7), MF (2), og UiB (2), og deres opphold varierte fra ett fullt semester til én uke. I tillegg hadde 2 eksterne forskere (fra norske eller internasjonale institusjoner uten partnerstatus med DNIR) kortere forskningsopphold på instituttet.

g) DNIR Æresmedlem / Honorary Fellows

Siden 2008 har det meste av forskningen ved Det norske institutt i Roma (DNIR) vært utført av yngre forskere i postdoktorstillinger. For å bevare kontakten med DNIRs tidligere postdoktorer og deres forskernettnettverk, og for å kunne tilby dem en fortsatt tilknytning til DNIR utover deres ansettelsestid, introduserte DNIR i 2022 et alumnus-program, og inviterte samtlige tidligere postdoktorer til å bli DNIR Æresmedlem / Honorary Fellow. Denne statusen omfatter presentasjon av forskerprofil på instituttets hjemmeside, invitasjoner til instituttets arrangementer, mottagelse av nyhetsbrev (se nedenfor) og privilegert tilgang til instituttets fasiliteter, inkludert kostnadsfritt forskningsopphold i leilighetene instituttet disponerer (se nedenfor). I 2022 hadde instituttet dessuten rom for å utlyse DNIR

Æresmedlemstipend (Honorary Fellowship Grant). Dette stipendet var ment som såkornsmidler til videre forskning med utgangspunkt i arbeidet som ble gjort under ansettelsesperioden ved DNIR. Videre var hensikten å styrke forbindelsene mellom forskere i Norge og Roma, og dessuten å bidra til æresmedlemmets karriereløp. Stipendet omfattet en til to måneders forskningsopphold ved DNIR samt finansiering av en faglig samling på instituttet med relevante internasjonale kolleger. Vi mottok tre gode søknader (fra Biffis, Hardy og Barker), og innvilget to av dem (Biffis og Hardy). Hardys faglige samling om kulturarv og konflikt i Ukraina skulle finne sted i november 2022, men lot seg ikke gjennomføre på grunn av den politiske situasjonen. Biffis faglige samling vil avholdes i 2023. Instituttet ønsker å utlyse DNIR Æresmedlemstipend (Honorary Fellowship Grant) igjen i 2024.

h) Forskerleiligheter

De fleste av DNIRs gjesteforskere finner innkvartering i Roma på egenhånd. I 2022 har Instituttet imidlertid testet ut en ordning med utlån av forskerleiligheter til forskere med lengere opphold i Roma. Den ene er leiligheten i Instituttets grunnetasje, som vaktmesterparet flyttet ut av sent i 2021. I tillegg har DNIR fra september 2022 leid en ett-roms leilighet i nærområdet som også forskere kan låne uten vederlag (Siri Sandes forskerhybel). Interessen for leilighetene har vært betydelig, leilighetene har vært bebodd kontinuerlig. Tiltaket har gitt Instituttet en kontaktflate også mot forskere som tidligere ikke har hatt lengere opphold ved DNIR, samtidig som sikkerheten på Instituttet har blitt ivaretatt ved kontinuerlig tilstedeværelse i grunnetasjen.

i) Publisering

Det har vært betydelige forsinkelser med publisering av ACTA de seneste år. Det ble ikke tid til trykking av bind 33 og 35 i 2022, men de nødvendige forberedelser har blitt gjort for snarlig publisering:

- ACTA bind 33 (n.s. 19) 2020 *Part I: Late Antique Recycling; Part II: Adornment and Identity in Ancient and Medieval Life*, red. Simon Barker, Courtney Ward og Christopher Prescott
- ACTA bind 34 (n.s. 20) 2021 *City, Hinterland, and Environment: Urban Resilience in the Late Roman and Early Islamic Period*, red. Simon Malmberg, Eivind Heldaas Seland og Kristin B. Aavitsland
- ACTA bind 35 (n.s.21) 2022 *Reception and Legacy of Female Saints in Early Modern Rome and Lazio*, red. Clara Stella og Kristin B. Aavitsland

Publikasjonene til Instituttets forskere (Aavitsland, Siwicki og Ritsema van Eck) i 2022 er registrert i Cristin.

7. Formidling og synlighet

Instituttet fortsatte samarbeidet med HF om forbedring av websidene. I november inviterte Instituttet HF Studio til Roma for å utforske samarbeidsmuligheter og å lage formidlingsmateriale, spesielt i forhold til undervisning. HF Studio produserte en promo-video om DNIR som vil tas i bruk i 2023.

DNIR forberedte også for utsendelse av et tospråklig nyhetsbrev til samarbeidspartnere og nettverk i Roma, Norge og internasjonalt. Hensikten er en mer effektiv og profesjonell informasjonskanal til relevante personer og institusjoner. Nyhetsbrevet vil sendes ut jevnlig fra 2023.

DNIRs tilstedeværelse på sosiale medier har i 2022 begrenset seg til facebook-poster om løpende aktiviteter.

I november samarbeidet DNIR med de andre nordiske instituttene, de nordiske ambassadene og Skandinavisk forening om å arrangere en nordisk kulturmåned i Roma, under navnet *Novembre Nordico*. Instituttet arrangerte en nordisk konsert i samarbeid med Det finske instituttet 9. november, og inviterte til

Valkendorf-markering i kirken Santa Maria dell'Anima 28. november. Formidlingstiltaket bidro til økt synlighet i Roma og styrket instituttets nordiske nettverk.

8. Bibliotek og digitalisering

Biblioteket holdt åpent hele året, og det ble lettet på alle smittevernstiltak fra september. Biblioteket fortsatte å ha brukere fra Norge, Italia og internasjonalt.

Biblioteket fortsatte innkjøp i henhold til prioriterte områder, og gjennomførte restaurering av noen eldre bøker i samlingen.

Instituttet var i 2021 i samtaler med Nasjonalbiblioteket om å digitalisere DNIRs fotosamling og annet arkivmateriale, men besluttet høsten 2022 at UB/HumSam-biblioteket er en mer passende samarbeidspartner. Fotosamlingen ble sendt til Oslo i november, og prosjektet ventes avsluttet i løpet av 2023, med bibliotekar Manuela Michelloni som prosjektleder fra DNIRs side.

I anledning 10-årsjubileet for WIKIDATA organiserte bibliotekar Manuela Michelloni en workshop på Instituttet 28. oktober i samarbeid med Stefano Bargioni, Pontificia Università della Santa Croce og *Italian Group of Wikidata in museums, archives, and libraries*. En del av workshopen foregikk online med blant andre SNS Pisa, Università Statale di Milano, Università di Salerno og Università di Udine.

9. Grønn omstilling

Som del av UiO er DNIR forpliktet til å følge opp UiOs helhetlige klima- og miljøstrategi. Som utenlandssenter er strategiens kapittel om «Reiser og transport» særlig viktig for instituttet. Den vedtatte tiltaksplanen for klima- og miljøarbeid for UiO inkluderer en målsetning om oppstart av «et pilotprosjekt for klimavennlige studie- og forskningsreiser til UiOs sentre i Paris og Roma» for å redusere egne klimautslipp. Iht. tiltaksplanen ble pilotprosjektet startet opp i 2022. DNIR oppmuntrer til og tilrettelegger for bærekraftig reising, med en målsetning om at flere av våre tilknyttede studenter og forskere velger klimavennlig reise minst én vei. For å oppnå dette har vi i 2022 gitt høyere fagstipend til søkere som kunne dokumentere klimavennlig reise minst én vei. Av 13 fagstipendiater var det bare 2 som reiste med tog. Pilotprosjektet videreføres i 2023, og strategier for å øke andelen togreiser vil vurderes.

Av andre klimatiltak har DNIR videreført sin omfattende kildesortering, og det gis fortløpende informasjon om ordningen til studenter og gjesteforskere, som gjennomgående er flinke til å følge den opp. Innsatsen har gitt resultater, og i 2022 fikk instituttet en påskjønnelse fra det kommunale renovasjonsselskapet AMA for godt gjennomført kildesortering.

DNIR har ellers gjennomgått sine innkjøp for husets daglige drift, og lagt om til klimavennlige alternativer der det er mulig. Ved servering er nå alt engangsservise og bestikk ved servering er i nedbrytbart materiale, og håndsåpe og oppvaskmiddel kjøpes inn i løsvekt for å redusere bruk av engangsemballasje.